

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

DRUGI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 26264/19
Draško TOMIĆ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući 4. lipnja 2024. u odboru u sastavu:

Lorraine Schembri Orland, *predsjednica*,
Frédéric Krenc,
Davor Derenčinović, *suci*,
i Dorothée von Arnim, *zamjenica tajnika odjela*,
uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 26264/19) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatski državljanin g. Draško Tomić („podnositelj zahtjeva”), koji je rođen 1958. godine i živi u Zagrebu i kojeg je zastupala gđa B. Brkić Nakić, odvjetnica u Šibeniku, podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 10. svibnja 2019.,

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o zahtjevu, očitovanja stranaka, nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

PREDMET SPORA

1. Zahtjev se odnosi na neizvršenje upravnog rješenja kojim je podnositeljevim susjedima naloženo rušenje nezakonito izgrađene kuće.
2. Podnositelj zahtjeva vlasnik je kuće za odmor i okolnog zemljišta u Rogoznici.
3. Godine 2001. suvlasnici susjednog zemljišta (dalje u tekstu: „susjedi”) započeli su na tom zemljištu graditi kuću, koju su dovršili 2006.

ODLUKA TOMIĆ protiv HRVATSKE

A. Upravni postupak

4. Rješenjem od 11. rujna 2006. građevinski inspektor naredio je susjedima da sruše kuću. Dana 16. listopada 2006. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva odbilo je žalbu susjeda protiv tog rješenja, koje je postalo pravomočno i izvršno.

5. Dana 11. kolovoza 2008. podnositelj zahtjeva podnio je prijavu građevinskoj inspekciiji Ministarstva da susjedi nisu postupili po gore navedenom rješenju. Dana 5. studenoga 2009. građevinski inspektor, nakon očevida na licu mjesta, potvrdio je da susjedi nisu srušili kuću. Podnositelj je o utvrđenjima inspektora obaviješten 4. ožujka 2010.

6. Dana 12. studenoga 2012. susjedi su pokrenuli upravni postupak radi legalizacije kuće. S obzirom na to, dana 19. studenoga 2012. zastalo se s upravnim ovršnim postupkom radi izvršenja navedenog rješenja od 11. rujna 2006. do okončanja postupka legalizacije.

7. Zahtjev susjeda za legalizaciju odobren je 22. listopada 2013. Stoga je 8. listopada 2020. upravni ovršni postupak radi izvršenja rješenja od 11. rujna 2006. obustavljen.

B. Parnični postupak za naknadu štete

8. U međuvremenu, dana 23. kolovoza 2010. podnositelj zahtjeva podnio je tužbu protiv države pred Općinskim sudom u Šibeniku tražeći naknadu nematerijalne štete za stres i duševnu bol koje je pretrpio zbog nepostupanja upravnih tijela. Tvratio je da je propust tih tijela da izvrše rješenje od 11. rujna 2006. (vidi stavak 4. ove odluke) doveo do povrede njegovih prava osobnosti. Točnije, ustvrdio je da zbog susjedove nezakonite gradnje on i njegova obitelj ne mogu uživati u intimnosti svoje kuće za odmor jer susjedi imaju otvoren pogled na nju. Štoviše, tvratio je da se ne može koristiti svojim domom na miran i opušten način jer je izložen uvredama susjeda, njihovoj buci i dimu njihova roštilja.

9. Presudom od 30. rujna 2013. Općinski sud odbio je podnositeljev tužbeni zahtjev. Smatrao je da ne postoji uzročno-posljedična veza između neizvršenja kojemu se prigovara i tražene nematerijalne štete, koja je bila posljedica loših odnosa između podnositelja zahtjeva i njegovih susjeda.

10. Dana 23. svibnja 2016. Županijski sud u Šibeniku odbio je žalbu podnositelja zahtjeva i potvrdio je prvostupansku presudu. Presudio je da je odluka upravnih tijela da zastanu s izvršenjem rješenja od 11. rujna 2006. do okončanja postupka legalizacije bila zakonita i da stoga podnositelj zahtjeva nema pravo ni na kakvu naknadu na toj osnovi.

11. Podnositelj zahtjeva zatim je 6. srpnja 2016. podnio ustavnu tužbu. Pozvao se na mjerodavne odredbe Ustava Republike Hrvatske kojima se jamči jednakost pred zakonom, pravo na pošten postupak i pravo slati predstavke državnim i drugim javnim tijelima i dobiti na njih odgovor. Tvratio

ODLUKA TOMIĆ protiv HRVATSKE

je da je svoju kuću za odmor izgradio kako bi se mogao odmarati, ali da u njoj ne može uživati u miru i privatnosti jer je izložen buci, dimu i slivnim vodama susjeda koji imaju i otvoren pogled na njegov dom.

12. Odlukom od 16. listopada 2018. Ustavni sud odbio je podnositeljevu ustavnu tužbu, a 22. studenoga 2018. obavijestio je njegova punomoćnika o svojoj odluci. Taj je sud smatrao da iz spisa predmeta i sadržaja podnositeljeve ustavne tužbe proizlazi da je podnositelj prigovorio neispunjenu pozitivne obveze države da zaštititi njegova prava osobnosti, konkretno njegovo pravo na poštovanje njegova privatnog života. Međutim, smatrao je da je odluka upravnih tijela da zastanu s izvršenjem rješenja od 11. rujna 2006. do okončanja postupka legalizacije bila zakonita i da tom odlukom ta tijela nisu prekoračila slobodu procjene u uspostavljanju pravične ravnoteže između podnositeljeva prava na poštovanje njegova privatnog života i suprotstavljenih interesa drugih pojedinaca i interesa zajednice.

13. Pozivajući se na sudske praksu Suda (naveli su predmete *Kostić protiv Srbije*, br. 41760/04, 25. studenoga 2008., i *Antonetto protiv Italije*, br. 15918/89, 20. srpnja 2000.), četvero sudaca koji su iznijeli suprotstavljeni mišljenje smatralo je da je Ustavni sud trebao ispitati podnositeljevu ustavnu tužbu na temelju relevantnog članka Ustava kojim se jamči pravo vlasništva i da je trebao utvrditi povredu tog prava.

C. Prigovor

14. Pozivajući se na istu sudske praksu, podnositelj zahtjeva pred Sudom je prigovorio da je propust upravnih tijela da izvrše rješenje od 11. rujna 2006. rezultirao smanjenjem vrijednosti njegove kuće za odmor i da je predstavljao povredu pozitivnih obveza države na temelju članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju da zaštititi njegovo vlasništvo.

OCJENA SUDA

15. Vlada je ustvrdila da podnositelj zahtjeva nije iscrpio domaća pravna sredstva, *inter alia*, jer u svojoj ustavnoj tužbi nije prigovorio, ni izričito ni u biti, zbog povrede prava vlasništva. Nije se pozvao na članak 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju niti na odgovarajuću odredbu Ustava Republike Hrvatske (vidi stavak 11. ove odluke) te nije iznio nikakve tvrdnje o pravu vlasništva. U zahtjevu Sudu podnositelj zahtjeva se pak izričito pozvao na članak 1. Protokola br. 1 i sudske praksu Suda te je iznio relevantne tvrdnje u tom pogledu, kao što je tvrdnja o padu vrijednosti njegove kuće za odmor (vidi stavak 14. ove odluke).

16. Podnositelj zahtjeva odgovorio je da je u parničnom postupku i u naknadnoj ustavnoj tužbi prigovorio da ne može uživati u svojoj kući za odmor u miru i privatnosti. Prigovarajući da ne može mirno uživati u svom

ODLUKA TOMIĆ protiv HRVATSKE

domu u biti je prigovorio zbog povrede članka 1. Protokola br. 1 (vidi stavke 8. i 11. ove odluke).

17. Sud ponavlja da, da bi domaća pravna sredstva bila pravilno iscrpljena, nije dovoljno da povreda Konvencije „proizlazi“ iz činjenica predmeta ili podnesaka podnositelja zahtjeva. Umjesto toga, podnositelj mora stvarno iznijeti prigovor o takvoj povredi (izričito ili u biti) na način koji ne ostavlja sumnju da je prigovor, koji je kasnije podnesen Sudu, stvarno bio istaknut na domaćoj razini (vidi, primjerice, *Fu Quan, s.r.o. protiv Češke Republike* [VV], br. 24827/14, stavak 172., 1. lipnja 2023.).

18. Prema sudskoj praksi Suda, nije uvijek nužno izričito se pozvati na Konvenciju tijekom domaćeg postupka pod uvjetom da je prigovor iznesen „barem u biti“. Međutim, kako bi se utvrdilo je li prigovor podnesen Sudu doista ranije bio iznesen, u biti, pred domaćim tijelima, potrebno je uzeti u obzir ne samo činjenice već i pravne argumente podnositelja zahtjeva (vidi, primjerice, *Radomilja i drugi protiv Hrvatske* [VV], br. 37685/10 i 22768/12, stavak 117., 20. ožujka 2018.).

19. U ovom predmetu podnositelj se u svojoj ustavnoj tužbi nije pozvao na članak 1. Protokola br. 1. Nije se pozvao ni na odgovarajuću odredbu Ustava Republike Hrvatske, kojom je zajamčeno pravo vlasništva. Umjesto toga, pozvao se na odredbe Ustava kojima se jamči jednakost pred zakonom, pravo na pošten postupak i pravo slati predstavke državnim i drugim javnim tijelima i dobiti na njih odgovor (vidi stavak 11. ove odluke).

20. Štoviše, iako je podnositelj zahtjeva prigovorio istim činjenicama pred Ustavnim sudom i pred ovim Sudom, i to neizvršenu rješenja upravnih tijela od 11. rujna 2006., njegovi pravni argumenti, iako se djelomično preklapaju, nisu bili isti. Konkretno, u ustavnoj tužbi tvrdio je da zbog neizvršenja tog rješenja ne može uživati u svojoj kući za odmor u miru i privatnosti. Ustavni sud te je tvrdnje kvalificirao kao prigovor zbog povrede njegova prava na poštovanje privatnog života (vidi stavak 11. ove odluke). S obzirom na to da je u parničnom postupku koji je prethodio njegovoj ustavnoj tužbi podnositelj zahtjeva iznio iste tvrdnje kako bi prigovorio povredi svojih prava osobnosti i tražio naknadu nematerijalne štete (vidi stavak 8. ove odluke), Sud smatra da kvalifikacija tih tvrdnji od strane Ustavnog suda ne upućuje ni na kakvu proizvoljnost. Nasuprot tome, podnositelj je pred Sudom tvrdio da je neizvršenje dotičnog rješenja također rezultiralo smanjenjem vrijednosti njegove imovine i da je dovelo do povrede pozitivnih obveza države da zaštiti njegovo vlasništvo (vidi stavak 14. ove odluke).

21. U takvim okolnostima Sud smatra da u svojoj ustavnoj tužbi podnositelj zahtjeva nije prigovorio zbog povrede svojeg prava na mirno uživanje vlasništva na način koji ne ostavlja sumnju da je isti prigovor kasnije podnesen Sudu (vidi stavak 17. ove odluke).

22. Iz toga slijedi da se prigovor Vlade mora prihvcati. Ovaj je zahtjev nedopušten na temelju članka 35. stavka 1. Konvencije zbog neiscrpljivanja

ODLUKA TOMIĆ protiv HRVATSKE

domaćih pravnih sredstava te se stoga mora odbaciti sukladno članku 35.
stavku 4.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

Sastavljen na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanim obliku dana
27. lipnja 2024.

Dorothee von Arnim
zamjenica tajnika

Lorraine Schembri Orland
predsjednica

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST STUDIO d.o.o.
Miramarška 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524